

**Таҳлили таъсири танзимкуни лоиҳаи
«Қоидаҳои гузаронидани санчиши фаъолияти
субъектҳои хочагидор дар соҳаи телевизион, радио
ва истеҳсоли маҳсулоти аудиовизуалий дар
Ҷумҳурии Тоҷикистон»**

1.	Намӯд ва номи санади меъёрии ҳуқуқӣ	Лоиҳаи «Қоидаҳои гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хочагидор аз ҷониби Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон»
2.	Маълумот дар бораи таҳияқунандай лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқӣ	Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
3.	Доираи шаҳсоне, ки амлӣ санади меъёрии ҳуқуқӣ нисбати онҳо татбик мегардад.	Шаҳсони воқеи ва ҳуқуқие, ки ба соҳаи фаъолияти телевизион, радио ва истеҳсоли маҳсулоти аудиовизуалий машғул мебошанд, фаъолият менамоянд.
4.	Муҳлати қабули санади меъёрии ҳуқуқӣ	Моҳи сентябрி соли 2020
5.	Маълумот дар бораи чойгир намудани огоҳинома оид ба таҳияи санади меъёрии ҳуқуқӣ	Огоҳинома дар бораи таҳияи лоиҳаи мазкур дар Феҳрисити нақшашои таҳияи лоиҳаҳои санадҳои меъёрии ҳуқуқии Портали интернетии иттилооти ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 16 июни соли 2020 чойгир карда шудааст.
6.	Маҷмӯи таклифҳои аз рӯи натиҷаи чойгиронии огоҳинома оид ба омода намудани лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқии воридгардида ва хулосаи таҳияқунанда оид ба онҳо	Машварати оммавӣ нисбати огоҳиномаи таҳияи лоиҳаи мазкур аз 26 ноябр то 26 декабри соли 2019 гузаронида шуд. Ҳангоми гузаронидани машварати оммавӣ аз тарафи шаҳсони воқеӣ, ҳуқуқӣ ва макомоти давлатӣ таклифу пешниҳод ворид нагардид. Бояд қайд кард, ки Маркази миллии қонунгузорӣ ҳамчун мақоми ваколатдор оид ба таҳлили таъсири танзимкуни дар Хулоса дар бораи ба охир расидани муҳлати машварати оммавӣ оид ба огоҳиномаи таҳияи лоиҳаи «Қоидаҳои гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хочагидор дар соҳаи телевизион, радио ва истеҳсоли маҳсулоти аудиовизуалий» аз 26 декабри соли 2019, №142-01/2с тасдиқ намудааст. Ҳамзамон, ҳарчанд дар огоҳиномаи нақшаш таҳияи лоиҳаи зикргардида санаи анҷом

		<p>додани машваратҳои оммавӣ бо тарафҳои манфиатдор 1 июля соли 2020 мукаррар гардида бошад ҳам, дар баробари ин тарафҳои манфиатдор шифоҳи огоҳ карда шуда будаанд, лекин ягон таклифу пешниҳод ворид нагардидааст.</p> <p>Дар натиҷа бо дастрасии қисми 5 моддаи 35 Конуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ» ва банди 9 Даствурамал оид ба гузаронидани таҳлили таъсири танзимкунӣ лоиҳаи «Қоидаҳои гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хочагидор аз ҷониби Кумитаи телевизион ва радиои назди ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва таҳлили таъсири танзимкунӣ доир ба он таҳия карда шуда дар Портали интернетии иттилооти ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 6 марта соли 2020 пешниҳод карда шуд.</p>
7.	Тавсифи мушкилот, ки барои ҳал намудани он қабули санади меъёрии ҳуқуқӣ зарур аст ва оқибатҳои эҳтимолии он дар ҳолате, ки агар ягон амал андешида нашавад	Барои гузаронидани санчиши фаъолияти субъектони хочагидор мушкилоти зерин мавҷуд аст: аз таҳлили ҳуқуқии мавод бармеояд, ки мушкилот дар набудани Қоидаҳои гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хочагидор дар соҳаи телевизион, радио ва истеҳсоли маҳсулоти аудиовизуалий ба талаботи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27 майи соли 2017 №265 «Дар бораи Қоидаҳои намунавии гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хочагидор» мебошад. Дар сурате, ки агар ягон амал андешида нашавад, нисбати мақоми ваколатдор оқибатҳои ҳуқуқӣ ба миён меояд. Зоро, тибқи қарори болозикр мақомоти санчиши вазифадор гардидаанд, ки ҳангоми гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хочагидор Қоидаҳои мазкурро чиддан дастури амал қарор диханд.
8.	Ифодаи мақсадҳои даҳолати давлат	Мақсади даҳолати давлат ин ҷорӣ намудани қоидаҳои ягонаи санчиши фаъолияти субъектҳои хочагидор дар соҳаи телевизион, радио ва истеҳсоли маҳсулоти аудиовизуалий дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.
9.	Тавсифи муҳтасари лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқии пешниҳодшуда, аз ҷумла ишҳои пешниҳодшуда	Қоидаҳои гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хочагидор дар соҳаи соҳаи фаъолияти телевизион, радио ва истеҳсоли маҳсулоти аудиовизуалий мавҷуд набуд, танҳо

	<p>лоиҳаи санади меъёрии ҳуқуқии пешниҳодшуда, уҳдадорӣ ва маҳдудиятҳо барои субъектҳои соҳибкорӣ, асосноккунии интихоби роҳи ҳалли чунин мушкилот</p> <p>дар асосӣ санадҳои дохилиидоравӣ ва Низомномаи «Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28 декабри соли 2006 №610 тасдик гардидааст, амалӣ карда мешуд</p> <p>Лекин тибқи талаботи қарорҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27 майи соли 2017 № 265 «Дар бораи Коидаҳои намунавии гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хочагидор» вобаста ба талаботи қарори мазкур ва талаботи замон таҳия ва барои қабул омода карда шудааст.</p> <p>Заминаи меъёрии ҳуқуқии лоиҳаҳои мазкурро талаботҳои Қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи санчиши фаъолияти субъектҳои хочагидор», «Дар бораи иҷозатномадиҳӣ ба баъзе намудҳои фаъолият», «Дар бораи низоми иҷозатдиҳӣ», «Дар бораи телевизион ва радиошуනавонӣ», ва қарорҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27 майи соли 2017 № 265 «Дар бораи Коидаҳои намунавии гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хочагидор», Низомнома «Дар бораи хусусиятҳои иҷозатномадиҳӣ ба баъзе намудҳои фаъолият», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон 3 апрели соли 2007 №172 тасдик шудааст, инчунин Низомномаи «Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28 декабри соли 2006 №610 тасдик гардидааст, таҳия карда шуда.</p> <p>Коидаҳои гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хочагидор дар соҳаи телевизион, радио ва истеҳсоли маҳсулоти аудиовизуалий (минбаъд-Коидаҳо) тартиби гузаронидани санчиши фаъолияти субъектони хочагидорро аз ҷониби мақоми ваколатдорӣ давлатӣ дар соҳаи телевизион, радио ва истеҳсоли маҳсулоти аудиовизуалий муайян карда, ба баланд бардоштани самаранокии ҳифзи саломатии шаҳрвандон, амнияти молу мулк, ҳифзи муҳити зист ва амнияти ҷомеа равона гардидаанд.</p> <p>Дар лоиҳаи пешниҳодшуда чунин чораҳои</p>
--	--

		<p>2. Ба мақомоти санчишгар тамоми хизматрасонихои телевизион, радио, ва иттилоотонӣ, ҷумла интернет, телеграф ва маҳсулотҳои аудиовизуалий шинос намояд.</p> <p>3. Барои азназаргузаронии санчишҳо биноҳо, таҷхизот ва дигар лавозимотҳои ба мавзӯи санчишбударо таъмин намояд.</p> <p>4. Иштироки субъекти хочагидор ё намояндаи ваколатдори он дар объекти гузаронидани санчиш дар вакти барои оғози санчиш таъиншуда ҳатми мебошад.</p> <p>Қабули санади мазкур нисбати субъектони хочагидорро ягон маҳдудиятҳоро пешбини накарда, баръакс субъекти хочагидор метавонад нисбати амал (беамалий) ва қарорҳои дар ҷараёни гузаронидани санчиш қабулкардаи шахсони мансабдори Мақомоти ваколатдор тарики судӣ, ё бо тартиби дигари пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон шикоят намояд, пешбини намудааст.</p> <p>Қабули лоиҳаи Коидаҳои мазкур барои мақомоти ваколатдори соҳаи телевизион, радио ва истеҳсоли маҳсулоти аудиовизуалий ҳангоми гузаронидани санчиш зарури арзёби мегардад. Зоро назорату танзимии соҳа аз нигоҳи мақомоти давлати беҳбудиро талаб мемонад, зоро ба талаботи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи санчиши фаъолияти субъектони хочагидор» ва ба қарор Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27 майи соли 2017, №265 мутобиқат намудани санадҳои санчиши тартиби амрест зарурӣ, ки барои амали намудани ваколатҳои мақомоти давлатӣ дар соҳаи мазкур ваколатдоргардида монеа эҷод менамояд. Аз ин рӯ, таҳия ва барои қабул пешниҳод намудани лоиҳаи мазкур ба мақсад мувофиқ мешуморем.</p>
10.	Тавсифи роҳҳои ҳалли мушкилоти баррасишуда (бидуни таҳияи санади меъёрии ҳукуқӣ)	Роҳҳои ҳалли мушкилот бидуни таҳияи санади меъёрии ҳукуқӣ баррасӣ гардад. Бо дарназардошти он, ки қарори болозикр қоидаҳои ягонаи санчиширо талаб менамояд, бидуни таҳияи санади меъёрии ҳукуқӣ ҳалли мушкилоти мазкур гайриимкон аст.
11.	Арзёбии муфассали ҳарочоти буҷети давлатӣ	Қабули лоиҳаи Коидаҳои гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хочагидор

пешбинӣ шудаанд:

1. Санчишҳо танҳо мувофиқи фармоиши Мақомоти ваколатдор гузаронида мешаванд.
  2. Дафтари бақайдгирии санчишҳо ташкил карда мешаванд.
  3. Аз натиҷаи қонунвайронкуниҳо протоколҳо тартиб дода мешавад.
  4. Маълумот оид ба санчишҳои нақшавӣ ва гайринақшав дар сомонаи расмии Мақомоти ваколатдор аз ҷумла, дар воситаҳои ахбори омма барои шиносоии субъекти хочагидори соҳаи телевизион, радио ва истеҳсоли маҳсулоти аудиовизуалий ҷойгир карда мешаванд.
  5. Санчиши фаъолияти субъекти хочагидорӣ дар давоми даврае амалӣ мегардад, ки дар Фармоиш ва огоҳиномаи оид ба гузаронидани санчиш нишон дода шудааст.
  6. Санчиши фаъолияти субъекти хочагидор катъиян тибқи номгӯи масъалаҳои назоратӣ нисбати мавзӯи санчиши нақшавӣ истифодашаванда гузаронида мешавад.
  7. Баромадан аз доираи номгӯи масъалаҳои назоратӣ ҳангоми гузаронидани санчиши нақшавӣ манъ мегардад.
  8. Пеш аз гузаронидани санчиш ва баъди гузаронидани он аз ҷониби мақоми ваколатдор машваратҳо ва тавсияҳо дода мешавад.
  9. Машғулиятҳои омӯзиши гузаронида мешавад.
  10. Номгӯи масъалаҳои назорати муайян карда мешаванд, ки аз руи онҳо дар соҳа санчиш гузаронида мешаванд.
- Соҳаи телевизион, радио ва истеҳсоли маҳсулоти аудиовизуалий яке аз соҳаҳои муҳими иҷтимоии Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, субъектони хочагидори дар ин самт фаъолиятқунандаро Қоидаҳои гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хочагидор дар соҳаи телевизион, радио ва истеҳсоли маҳсулоти аудиовизуалий ӯҳдадориҳои зеринро пешбинӣ мекунад:
1. Ба мақомоти ваколатдор барои санчиш маълумоти заруриро дар асоси дарҳост пешниҳод намоянд.

	<p>Эҳтимолияти оқибатҳои иҷтимоӣ ва иқтисодӣ дар ҳолати қабули санади меъёрии ҳукуқӣ ва ё роҳи дигари интихобшудаи ҳалли мушкилот</p> <p>дар соҳаи телевизион, радио ва истеҳсоли маҳсулоти аудиовизуалий аз буҷети давлат ҳарочоти иловагиро талаб наменамояд. Лекин ҳангоми қабули лоиҳаи мазкур ҷунин ҳарочотҳо пешбини карда мешавад:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ҳарочотҳои қабули Фармоиши барои санчиши субъектони ҳочагидор дар соҳаи мазкур (ҳарочотҳои меҳнатӣ, ҳарочотҳои маводҳо(маводҳои конселярӣ)) 2. Ҳарочотҳои ташкили сафари хизматӣ барои гузаронидани санчиш дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон. Аз ҷумла, тибқи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31 январи соли 2015, №38 «Дастурамал дар бораи тартиби пардоҳти ҳаройоти сафарои хизматии хизматчиёни давлатҳ, кормандони ташкилоту муассисаюи давлатҳ ба қишварои ҳориӣҳ, инчунин дар доҳили Ҷуміурии Тоҷикистон» пардоҳта карда мешаванд. 3. Ҳарочотҳои барои нигоҳдории миқдор ва сифати ҳӯҷатҳо, намунаҳои барои омӯзиш ва дигар маводи муваққатан гирифташуда. 4. Ҳарочотҳо барои ташкили дафтари бақайдгирӣ. 5. Ҳарочотҳои дастраси маводҳо ва ҷойгир намудани он дар сомонаи Интернетӣ 6. Ҳарочоти ҳамаи ҳӯҷатҳои санчиши, аз ҷумла санаи санчиш дар ду нусха тартиб дода мешавад ва ба субъектони ҳочагидор пешниҳод мегардад. 7. Ҳарочоти гузаронидани машғулиятҳои омӯзиший. 8. Ҳарочоти ҷалби коршиносон (ташкилотҳои экспертӣ) тибқи шартнома. Даромадҳои буҷети давлатӣ ҳангоми қабули лоиҳаи мазкур: <ol style="list-style-type: none"> 1. Саривакӯ пардоҳтани андозҳо аз ҷониби субъектони ҳочагидор дар соҳаи телевизион, радио ва истеҳсоли маҳсулоти аудиовизуалий. 2. Пардоҳти саривакӯи ҳаққи ҳироҳи иҷозатнома. 3. Доштани сертификати мутобиқат. 4. Риояи талаботи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон. <p>Дар баробари ин, нисбати субъектони соҳибкорӣ ҳарочотҳои зеринро пешбинӣ менамояд:</p>
--	--

- Харочоти ба мақомоти ваколатдор барои санчиш маълумоти заруриро дар асоси дарҳост пешниҳод намоянд.
  - Харочотҳои меҳнатӣ.
  - Харочоти ба мақомоти санчишгар тамоми хизматрасониҳои соҳаи телевизион, радио ва истеҳсоли маҳсулоти аудиовизуалий шинос намояд.
  - Иштироки субъекти хочагидор ё намояндаи ваколатдори он дар объекти гузаронидани санчиш дар вакти барои оғози санчиш таъиншуда ҳатми мебошад.
  - Харочоти истифодаи маводҳои конселярӣ Даромадҳои субъектони хочагидор:
    - Сарфай вакт ва меҳнати иловагӣ аз санчишҳои нақшавӣ ва гайринақшавӣ.
    - Маълумот оид ба санчишҳои нақшавӣ ва гайринақшавӣ пайдо менамояд, ки тавассути сомонаи расмии Мақомоти ваколатдор аз ҷумла, дар воситаҳои ахбори омма барои шиносои субъекти хочагидори соҳаи телевизион, радио ва истеҳсоли маҳсулоти аудиовизуалий ҷойгир карда мешаванд.
    - Санчиши фаъолияти субъекти хочагидорӣ дар давоми даврае амалӣ мегардад, ки дар Фармоиш ва огоҳиномаи оид ба гузаронидани санчиш нишон дода шудааст. Берун аз доираи он манъ мегардад.
    - Санчиши фаъолияти субъекти хочагидор қатъиян тибқи номѓӯи масъалаҳои назоратӣ нисбати мавзӯи санчиши нақшавӣ истифодашаванд гузаронида мешавад. Берун аз доираи он манъ карда мешавад.
    - Пеш аз гузаронидани санчиш ва баъди гузаронидани он аз ҷониби мақоми ваколатдор ройгон машваратҳо ва тавсияҳо дода мешавад.
    - Ройгон машғулиятҳои омӯзиши гузаронида мешавад.
    - Номѓӯи масъалаҳои назорати муайян карда мешаванд, ки аз руи онҳо дар соҳа санчиш гузаронида мешаванд, ки барои субъектони соҳибкорӣ дар соҳаи мазкур ҷиҳати бартараф намудани камбудиҳои ҷойдошта корҳои лозима ба анҷом расонида мешаванд.
- Аҳамияти иҷтимоии қабули лоиҳаи мазкур

		<p>ҳам барои давлат ва ҳам барои соҳибкорон аз манфиат холӣ нест. Зоро, аз як тараф давлат барои баланд бардоштани самаранокии ҳифзи саломатии шаҳрвандон, амнияти молу мулқ, ҳифзи муҳити зист ва амнияти чомеа инҷунин барои ташкили ҷойхон корӣ коҳиш додани ҳуқуқвайронкуниҳо ва дигар ҷинояткорӣ мубориза мебарад. Барои субъектони ҳочагидор оиди пешаки огоҳ намудан, муайян будани мавзӯҳои санчишаванда, доираи амали санчиш, машваратҳо ва фахмондадиҳо барои ислоҳи камбудиҳои ҷойдошта муҳим арзёбӣ мегардад. Зоро чомеа, аз ҷумла соҳибкороне, ки дар соҳаи и вобаста ба мазкур кору фаъолият менамоянд, пешаки огаҳи ёфта, барои ислоҳи камбудиҳо пеш аз санчишҳо ҷораҳо меандешанд.</p> <p>Бояд қайд кард, ки роҳи дигари интихобшудаи ҳалли мушкилот мавҷуд набуда, роҳи пешниҳодшудаи танзимкуни ҳарои назорати пурраи пардоҳти хироҷи иҷозатномаҳо, саривакт супоридани андозҳо ва аз ин ҳисоб ворид шудани дарomad ба bуҷeti давлатӣ aфzoish meёbad.</p>
12.	Нишондиҳандаҳои арзёбии инкишоф ва даврияти ҷамъоварии он	Қабули Қоидаҳои зикршуда барои танзиму назорати соҳаи телевизион, радио ва истехсоли маҳсулоти аудиовизуалий мусоидат менамояд. Зоро баъди қабули он дар давраи се моҳ дар мувоғика бо мақоми Шӯрои ҳамоҳангоз санчишҳои нақшавӣ ва гайринақшавӣ ташкил карда шуда, барои гузаронидани санчиши субъектҳои ҳочагидор санадҳо таҳия карда мешаванд.
13.	Санаи эҳтимолии мавриди амал қарор додани санади меъёрии ҳуқуқӣ дар сурати қабули он	Моҳи октябрисоли 2020

Раиси Кумитаи телевизион
ва радиои назди Ҳукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Нуриддин Сайд